

ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2017
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Διδαγμένο κείμενο

Πλάτωνος Πρωταγόρας (514a – c)

Ἐνθα δὴ πᾶς παντὶ θυμοῦται καὶ νουθετεῖ, δῆλον ὅτι ὡς ἐξ ἐπιμελείας καὶ μαθήσεως κτητῆς οὐσης. Εἰ γὰρ ἐθέλεις, ὦ Σώκρατες, ἐννοῆσαι τι πότε δύναται, τὸ κολάζειν τοὺς ἀδικοῦντας αὐτό σε διδάξει ὅτι οἷ γε ἄνθρωποι ἡγοῦνται παρασκευαστὸν εἶναι ἀρετὴν. Οὐδεὶς γὰρ κολάζει τοὺς ἀδικοῦντας πρὸς τούτῳ τὸν νοῦν ἔχων καὶ τούτου ἕνεκα, ὅτι ἠδίκησεν, ὅστις μὴ ὡσπερ θηρίον ἀλογίστως τιμωρεῖται· ὁ δὲ μετὰ λόγου ἐπιχειρῶν κολάζειν οὐ τοῦ παρεληλυθότος ἕνεκα ἀδικήματος τιμωρεῖται—οὐ γὰρ ἂν τό γε πραχθὲν ἀγέννητον θείη—ἀλλὰ τοῦ μέλλοντος χάριν, ἵνα μὴ αὐθις ἀδικήσῃ μήτε αὐτὸς οὗτος μήτε ἄλλος ὁ τοῦτον ἰδὼν κολασθέντα. Καὶ τοιαύτην διάνοιαν ἔχων διανοεῖται παιδευτὴν εἶναι ἀρετὴν· ἀποτροπῆς γοῦν ἕνεκα κολάζει. Ταύτην οὖν τὴν δόξαν πάντες ἔχουσιν ὅσοιπερ τιμωροῦνται καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ. Τιμωροῦνται δὲ καὶ κολάζονται οἷ τε ἄλλοι ἄνθρωποι οὓς ἂν οἴωνται ἀδικεῖν, καὶ οὐχ ἥκιστα Ἀθηναῖοι οἱ σοὶ πολῖται· ὥστε κατὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ Ἀθηναῖοί εἰσι τῶν ἡγουμένων παρασκευαστὸν εἶναι καὶ διδακτὸν ἀρετὴν. Ὡς μὲν οὖν εἰκότως ἀποδέχονται οἱ σοὶ πολῖται καὶ χαλκέως καὶ σκυτοτόμου συμβουλευόντος τὰ πολιτικά, καὶ ὅτι διδακτὸν καὶ παρασκευαστὸν ἡγοῦνται ἀρετὴν, ἀποδέδεικταί σοι, ὦ Σώκρατες, ἱκανῶς, ὡς γέ μοι φαίνεται.

A1. Να μεταφράσετε το χωρίο «Ἐνθα δὴ πᾶς... καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ.»

(Μονάδες 10)

B1. Να παρουσιάσετε τη μέθοδο του σχολιασμοῦ των ποιητικῶν κειμένων και την κριτική που ασκείται σε βάρος της από το Σωκράτη και τον Πλάτωνα.

(Μονάδες 10)

B2. Ποιος εἶναι ο σκοπός της ποινῆς σύμφωνα με τον Πρωταγόρα; Συμφωνεῖτε ἢ ὄχι; Να αιτιολογήσετε την ἀποψή σας.

(Μονάδες 15)

B3. Ο άνθρωπος είναι υπεύθυνος για την αδικία. Η ποινή αποσκοπεί στο να διορθωθεί αυτός που αδικεί. Πώς συνδέονται οι δύο παραπάνω θέσεις με το διδακτό της αρετής.

(Μονάδες 15)

B4. α) Να γράψετε μία λέξη του πρωτότυπου κειμένου, ετυμολογικά συγγενή για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις.

κτήμα:

θέση:

νους:

σύμβουλος:

φανερός:

(Μονάδες 5)

B4. β) σκυτοτόμος: Να αναλύσετε τη λέξη στα συνθετικά της και από το β' συνθετικό να σχηματίσετε πέντε νέες σύνθετες λέξεις στα νέα ελληνικά.

(Μονάδες 5)

Γ' Αδίδακτο Κείμενο Θουκιδίδου Ιστορία Β-63

Τῆς τε πόλεως ὑμᾶς εἰκὸς τῷ τιμωμένῳ ἀπὸ τοῦ ἄρχειν, ὧπερ ἅπαντες ἀγάλλεσθε, βοηθεῖν, καὶ μὴ φεύγειν τοὺς πόνους ἢ μηδὲ τὰς τιμὰς διώκειν· μηδὲ νομίσαι περὶ ἐνὸς μόνου, δουλείας ἀντ' ἐλευθερίας, ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἀρχῆς στερήσεως καὶ κινδύνου ὧν ἐν τῇ ἀρχῇ ἀπήχθεσθε. ἦς οὐδ' ἐκστῆναι ἔτι ὑμῖν ἔστιν, εἴ τις καὶ τότε ἐν τῷ παρόντι δεδιῶς ἀπραγμοσύνη ἀνδραγαθίζεται· ὡς τυραννίδα γὰρ ἤδη ἔχετε αὐτήν, ἣν λαβεῖν μὲν ἄδικον δοκεῖ εἶναι, ἀφεῖναι δὲ ἐπικίνδυνον. τάχιστ' ἂν τε πόλιν οἱ τοιοῦτοι ἐτέρους τε πείσαντες ἀπολέσειαν καὶ εἴ που ἐπὶ σφῶν αὐτῶν αὐτόνομοι οἰκήσειαν· τὸ γὰρ ἀπραγμον οὐ σώζεται μὴ μετὰ τοῦ δραστηρίου τεταγμένον, οὐδὲ ἐν ἀρχούσῃ πόλει ξυμφέρει, ἀλλ' ἐν ὑπηκόῳ, ἀσφαλῶς δουλεύειν.

Γ1. Να μεταφράσετε το κείμενο στη νέα ελληνική.

(Μονάδες 20)

Γ2. α. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κείμενου.

φεύγειν: β' ενικό ευκτικής μέλλοντα

νομίσαι: να μεταφερθεί ο ρηματικός τύπος στον μέλλοντα

δεδιώς: να μεταφερθεί ο ρηματικός τύπος στο μέλλοντα και στον αόριστο

έκστῆναι: β' ενικό προστακτικής του ίδιου χρόνου και β' ενικό προστακτικής του ίδιου χρόνου στην άλλη φωνή.

(Μονάδες 6)

Γ2. β. ἀρχούση πόλει: Να γραφεί η συνεκφορά στην αιτιατική του ίδιου αριθμού και στις πλάγιες πτώσεις του άλλου αριθμού.

(Μονάδες 4)

Γ3. α. Να βρεθούν οι λανθάνοντες υποθετικοί λόγοι του κειμένου, να αναγνωρίσετε το είδος τους και να τραπούν σε κανονικούς (αναπτυγμένους).

(Μονάδες 6)

Γ3. β. αὐτόνομοι, λαβεῖν, ἀρχῆς, ὦν: Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 4)

Καλά Αποτελέσματα!

Γιώργος Σαριδάκης

Φιλολόγος